

Strój cieszyński i biżuteria

Tešínský kroj a šperky

Obejrzyj strój cieszyński kobiety i mężczyzny przedstawiony na zdjęciu.

Pozrite si tešínský ženský a mužský kroj uvedený na fotografii.

Na strój męski składały się: biała płócienna koszula, **bruclek** (dzisiejsza kamizelka), wąskie granatowe spodnie, długi i szeroki pas, wysokie buty z glansowanymi cholewkami. Do tego płaszcz z ciemnego sukna w postaci podwójnej peleryny i na głowie wysoki kapelusz.

Kobieta zakładała suknię składającą się z dwóch zasadniczych części: **żywotka** – aksamitnego, pięknie haftowanego wzorami kwiatów i liści gorsetu oraz spódnicy uszytej z grubszego materiału. Z przodu żywotka naszyte były **hoczki** – srebrne zapinki z ogniwkami do przewlekania srebrnego łańcuszka, którym żywotek był z przodu sznurowany. Przednia część sukni zakryta była fartuszkami. W pasie znajdowała się **przeposka** – rodzaj wstążki i srebrny filigranowy pas. Do tego ubierano **koszułkę** – ozdobną białą bluzkę z krótkimi, bufiastymi rękawami, pod szyją **szpyndlik** – ozdobną zapinkę ze srebra i **oprant** – rodzaj naszyjnika. Na głowę zakładano czepiec i chustkę.

Mužský kroj pozostával z: bielej plátennej košele, **bruclek** (dnešnej vesty), úzkych modrých nohavíc, dlhého širokého opaska, vysokých leštených čižiem. K tomu bol kabát z tmavého súkna v tvare peleríny a na hlave vysoký klobúk.

Žena obliekala šaty pozostávajúce z dvoch základných častí: **żywotka** – zo zamatového, krásne vyšívaneho vzorkami kvetov a lístia korzetu, ako aj sukne z hrubšej látky. V prednej časti żywotka boli našité **hoczki** – strieborne zapínadla so spojivom určené na prevlečenie striebornej retiazky, ktorou sa šnuroval živôtik spredu. Sukňu prikrývala spredu zástera. V pase sa nachádzala **przeposka** (opasok) – druh stuhy a strieborný filigránsky pas. K tomu obliekali **koszułkę** – bohato zdobenú bielu blúzku s krátkymi nafúknutými rukávami, na krku mali **szpyndlik** – ozdobné strieborne zapínadlo a **oprant** (blancier) – druh náhrdelníka. Na hlavu obliekali čepce a šatky.

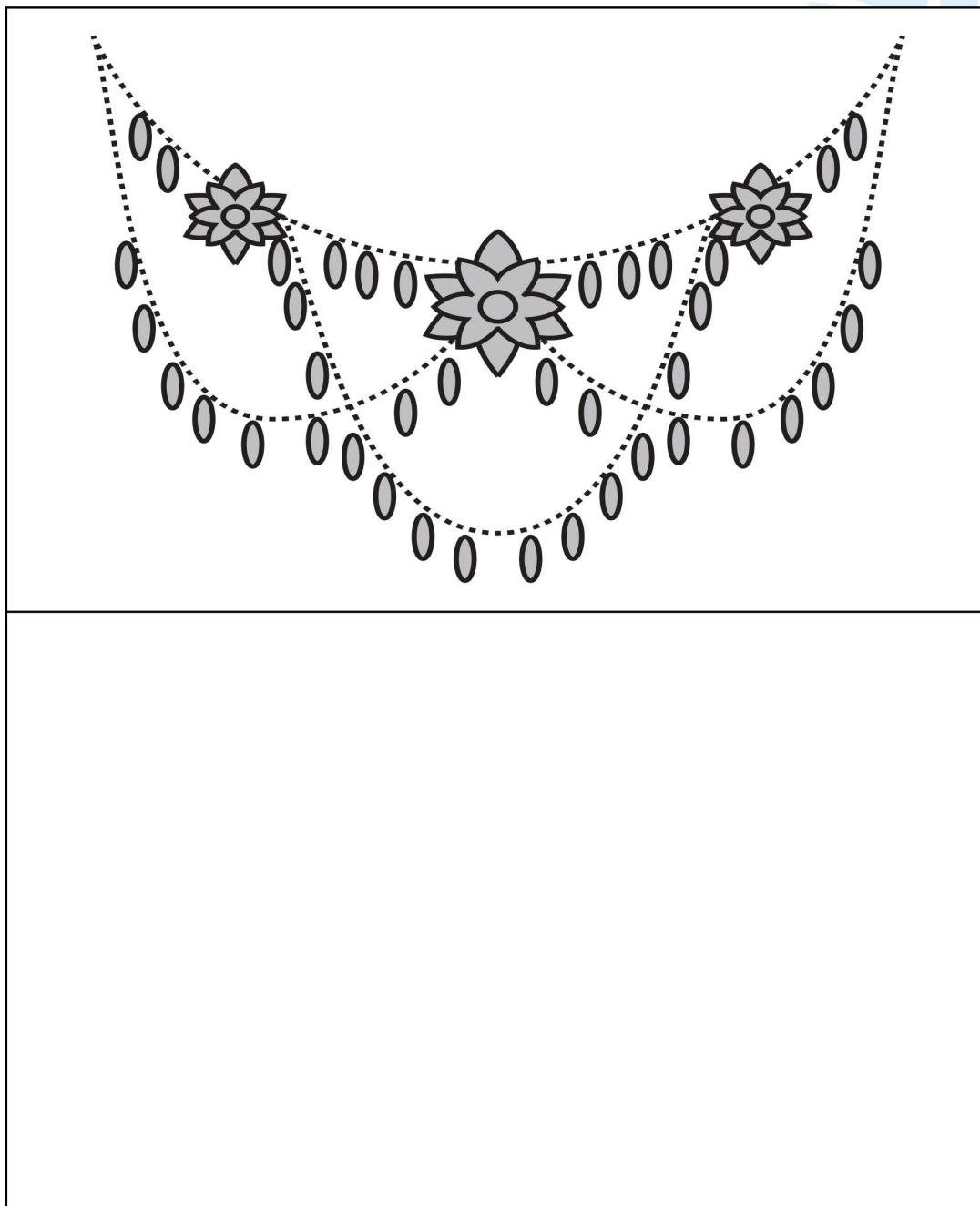

Zaprojektuj własną ozdobę odświętnego stroju – broszkę, spinkę
lub ozdobny haczyk do zapinania.

Navrhnite vlastnú ozdobu sviatočného odevu – brošňu, sponu alebo
ozdobný háčik na zapínanie.

A large, empty rectangular box with a black border, intended for drawing or designing a decorative brooch, pin, or fastener.

Zabaw się w cieszyńskiego złotnika i precyzyjnie przerysuj wzór orpantu. W tym celu wykorzystaj papier śniadaniowy albo kalkę, przykryj rysunek i skopiuj go.

Zahrajte sa na tešínskeho zlatníka a precízne odkreslite vzorku orpantu. Za tým účelom použite papier na pečenie alebo pauzovací papier, prekryte kresbu a skopírujete ju.